

Určené na rokovanie Obecného zastupiteľstva v Slovinkách

SPRÁVA
HLAVNÉHO KONTROLÓRA O VÝSLEDKU KONTROLY
č. 8/2022

Predkladá:

JUDr. Ing. Stanislav Kandrik, LL.M
hlavný kontrolór obce Slovinky

Materiál obsahuje:

1. Správa o výsledku kontroly č. 8/2022

Dôvodová správa

zmysle ust. § 18f ods. 1 písm. h/ zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“), predkladá hlavný kontrolór Obecnému zastupiteľstvu v Slovinkách správu o výsledku vykonaných kontrol.

Hlavný kontrolór postupuje pri výkone kontrolnej činnosti v súlade s ustanoveniami zákona o obecnom zriadení, zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

NÁVRH NA UZNESENIE

Po prerokovaní predloženého materiálu Obecné zastupiteľstvo v Slovinkách

I. berie na vedomie

Správu o výsledku kontroly č. 8/2022

Hlavný kontrolór obce Slovinky na základe vlastného podnetu vykonal
„Kontrolu čerpania rezervného fondu a príslušných právnych predpisov obce Slovinky“

I. VŠEOBECNÉ NÁLEŽITOSTI

Oprávnená osoba:	JUDr. Ing. Stanislav Kandrik, LL.M, hlavný kontrolór obce Slovinky
Kontrolovaný subjekt:	Obecný úrad Slovinky, Slovinky č.58, 053 40 Slovinky, IČO: 00329550
Označenie kontroly:	<u>kontrolu čerpania rezervného fondu</u>
Cieľ kontroly:	- preveriť skontrolovať postupy pri čerpaní rezervného fondu - kontrola tvorby čerpania a evidencie rezervného fondu
Kontrolované obdobie:	rok 2020, 2021
Miesto vykonania kontroly:	Obecný úrad Slovinky, Slovinky č.58, 053 40 Slovinky

II. VÝSLEDOK KONTROLY – OPIS ZISTENÝCH NEDOSTATKOV

A. Kontrola čerpania rezervného fondu

1. Základné informácie o predmete kontroly a právna úprava v oblasti rezervného fondu

Oblasť rezervného fondu obce Slovinky sa v priebehu kontrolovaného obdobia riadila týmito normami:

- Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p. ,
- Zákon č. 357/2015 Z.z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení
- Zákon č. 431/2022 Z. z. o účtovníctve a o zmene doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Zásady hospodárenia s finančnými prostriedkami obce Slovinky

Podľa § 15 ods. 4 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 583/2004 Z. z.“) obec má povinnosť vytvárať rezervný fond vo výške určenej ich zastupiteľstvom, najmenej však vo výške 10 % z prebytku rozpočtu zisteného ako rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu po zúčtovaní a vylúčení nevyčerpaných účelovo určených prostriedkov, ktoré sú poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Európskej únie (EÚ) alebo na základe osobitného predpisu a ktoré je možné v súlade s osobitnými predpismi použiť v nasledujúcom rozpočtovom roku. Prebytok rozpočtu obce je zdrojom **rezervného fondu, prípadne ďalších peňažných fondov.**

Rezervný fond obec tvorí okrem prebytku rozpočtu za uplynulý rozpočtový rok aj zo zostatkov rezervného fondu z predchádzajúcich rozpočtových rokov a zostatky príjmových finančných operácií s výnimkou zostatkov nepoužitých návratných zdrojov financovania a z prostriedkov získaných z rozdielu medzi výnosmi a nákladmi z podnikateľskej činnosti po zdanení

Použitie rezervného fondu

Obec používa prostriedky rezervného fondu predovšetkým:

- na kapitálové výdavky, t. j. na krytie schodku kapitálového rozpočtu,
- na splátky návratných zdrojov financovania,
- na pokrytie vkladov do majetku inej právnickej osoby pre prípad založenia alebo zriadenia inej právnickej osoby,
- na iné finančné operácie.

Prostriedky rezervného fondu môže obec použiť aj na bežné výdavky, a to v súlade so zákonom č. 583/2004 Z. z. na tieto účely:

- ak v priebehu rozpočtového roka vznikne potreba úhrady bežných výdavkov na odstránenie havarijného stavu majetku obce alebo majetku VÚC, alebo na likvidáciu škôd spôsobených živelnými pohromami alebo inou mimoriadnou okolnosťou, ktoré nie sú rozpočtované a kryté príjmami bežného rozpočtu,
- na úhradu záväzkov bežného rozpočtu, ktoré vznikli v predchádzajúcich rozpočtových rokoch, maximálne v sume prebytku bežného rozpočtu vykázaného za predchádzajúci rozpočtový rok.

Podmienkou použitia prostriedkov rezervného fondu je ich zapojenie do rozpočtu prostredníctvom príjmových finančných operácií. Zostatok rezervného fondu tiež koncom roka neprepadá, finančné prostriedky ostávajú na účte rezervného fondu alebo na bežnom účte obce.

O použití rezervného fondu rozhoduje výlučne zastupiteľstvo, túto kompetenciu nie je možné delegovať na žiadny iný orgán obce.

III. VÝSLEDOK KONTROLY – OPIS ZISTENÝCH NEDOSTATKOV

B. Kontrola čerpania rezervného fondu
--

Rezervný fond za rok 2020 tvorený v roku 2021

Názov fondu	Konečný stav 31.12.2020	Tvorba v roku 2021	Spolu konečný stav k 31.12.2021
Rezervný fond/ schválene	27 393 €	75 704 €	103 098 €
Rezervný fond/skutočnosť	27 393 €	75 704 €	23 265 €
Rozdiel	0	0	79 833 €

Obecne zastupiteľstvo na 4. zasadnutí obecného zastupiteľstva konaného dňa 29.06.2021 schválilo

Uznesenie číslo IV/49/2021

Obecné zastupiteľstvo v Slovinkách

D./ Schvaľuje

prevod zostatku peňažných prostriedkov na účtoch obce vo výške **75 704,52 €** do rezervného fondu v súlade s § 10 ods.7 zákona č. 583/2004 Z.z. s použitím na kapitálové výdavky.

Rezervný účet sa vedie na samostatnom bankovom účte : **SK 12 0200 0001 2309 2522 8592.**

Na hore uvedený účet rezervného fondu bolo v troch prevodoch uskutočnený prevod finančných prostriedkov v celkovej výške **75 704,52 €**, a to :

1. dňa 23.09.2021 v sume 30 000 €,
2. dňa 24.09.2021 v sume 20 000 €,
3. dňa 27.09.2021 v sume 25 704,52 €.

Následné v piatich prevodoch bol uskutočnený prevod finančných prostriedkov z rezervného účtu na bežný účet suma celkovej výške **79 833 €**, a to :

1. dňa 11.10.2021 v sume 20 000 €,
2. dňa 12.10.2021 v sume 6 833 €,
3. dňa 12.10.2021 v sume 20 000 €,
4. dňa 18.10.2021 v sume 13 000 €,
5. dňa 18.10.2021 v sume 20 000 €.

Suma 79 833 € bola použitá na bežné výdavky chodu obce.

Mimoriadna situácia, ktorá bola vyhlásená uznesením vlády SR č. 111 z 11. marca 2020 podľa § 8 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva z dôvodu ochorenia COVID-19 na území Slovenskej republiky, a jej dôsledky ovplyvnili aj financovanie a hospodárenie územnej samosprávy. Bolo potrebné hľadať disponibilné zdroje na riešenie problémov s financovaním opatrení, ktorých cieľom bolo a je zmiernenie negatívnych následkov pandémie, ktorá vznikla z dôvodu ochorenia COVID-19. Jedným z riešení sa javilo aj možné použitie prostriedkov rezervného fondu na bežné výdavky z dôvodu zmiernenia negatívnych následkov pandémie.

Bolo potrebné vykonať legislatívne úpravy, ktorými by sa zmenili pravidlá používania prostriedkov rezervného fondu. Tieto zmeny neboli vykonané novelou zákona č. 583/2004 Z. z., ale prijatím zákona č. 67/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 (ďalej len zákon č. 67/2020 Z. z.). Týmto zákonom sa ustanovujú opatrenia v oblastiach, ktoré sú v pôsobnosti Ministerstva financií Slovenskej republiky a ktorých cieľom je zmiernenie negatívnych následkov pandémie, ktorá vznikla z dôvodu ochorenia COVID-19.

Zmeny pravidiel používania návratných zdrojov financovania a prostriedkov rezervného fondu sa uplatňujú počas obdobia **od 12. marca 2020**, kedy vláda Slovenskej republiky vyhlásila mimoriadnu situáciu až **do 31. decembra 2021**. Prijaté opatrenia v zákone č. 67/2020 Z. z. tak riešia nielen financovanie obcí v čase pandémie, ale aj následne v období, ktoré po pandémii nastane a ktoré bude poznačené rapidným poklesom výnosu podielovej dane z príjmov fyzických osôb pre obce.

Podľa § 36 zákona č. 67/2020 Z. z. obec môže počas obdobia pandémie až **do 31. decembra 2021** na **základe rozhodnutia zastupiteľstva** použiť na úhradu bežných výdavkov aj prostriedky rezervného fondu a tento spôsob rozpočtového hospodárenia nie je v tomto období porušením § 10 ods. 7 a 9 a § 12 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Podľa § 15 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy obec môže: Prostriedky peňažných fondov používa obec a vyšší územný celok prostredníctvom svojho rozpočtu okrem prevodov prostriedkov medzi jednotlivými peňažnými fondmi navzájom a okrem prípadov, keď sa **prostriedky peňažných fondov použijú len na vyrovnanie časového nesúladu medzi príjmami a výdavkami svojho rozpočtu v priebehu rozpočtového roka.**

Tieto prostriedky musia byť na konci roka vyrovnané.

Obec uvedeným použitím finančným prostriedkov rezervného fondu vo výške **79 833 €** konala v rozpore so zákonom a príslušnými právnymi predpismi a vnútornými smernicami a to najmä :

- a) § 15 ods. 2 zák. č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy : *Zostatky peňažných fondov koncom roka neprepadajú. O použití peňažných fondov rozhoduje obecné zastupiteľstvo a zastupiteľstvo vyššieho územného celku. O použi rezervného fondu obecne zastupiteľstvo Slovinky nerozhodovalo. Ide o výlučnú kompetenciu obecného zastupiteľstva.*

- b) § 11 ods. 4 písm. a) b) zák. č. 369/1990 Z. z. o obecnom zriadení : *Obecné zastupiteľstvo rozhoduje o základných otázkach života obce, najmä je mu vyhradené - určovať zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce a s majetkom štátu, ktorý užíva, schvaľovať najdôležitejšie úkony týkajúce sa tohto majetku a kontrolovať hospodárenie s ním a **schvaľovať rozpočet obce a jeho zmeny**, kontrolovať jeho čerpanie a schvaľovať záverečný účet obce, vyhlásiť dobrovoľnú zbierku a ustanoviť jej podmienky, schvaľovať emisiu komunálnych dlhopisov, schvaľovať zmluvu uzavretú podľa § 20 ods. 1, rozhodovať o prijatí úveru alebo pôžičky, o prevzatí záruky za poskytnutie návratnej finančnej výpomoci zo štátneho rozpočtu; v rozsahu určenom zastupiteľstvom môže zmeny rozpočtu vykonávať starosta. Vzhľadom k tomu, že obec konala v rozpore nakoľko si predmetné čerpanie rezervného fondu nedalo schváliť obecnému zastupiteľstvu.*
- c) § 6 ods. 4 zák. č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite na predmetných dokladoch o čerpaní rezervného fondu nebolo vykoná základná finančná kontrola.
- d) článok 7 ods. 3 písm. a) c) Zásad hospodárenia s finančnými prostriedkami obce Slovinky : *Obecné zastupiteľstvo najmä schvaľuje rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok, zmeny rozpočtu a **použitie rezervného fondu** a schvaľuje záverečný účet obce, rozhoduje o použití **mimorozpočtových peňažných fondov**, o použití prebytku rozpočtového hospodárenia a o spôsobe úhrady schodku rozpočtového hospodárenia. Rovnako ide o výlučnú kompetenciu obecného zastupiteľstva.*
- e) článok 16 ods. 2 Zásad hospodárenia s finančnými prostriedkami obce Slovinky : *Zostatky peňažných fondov koncom rozpočtového roka neprepadajú. O použití peňažných fondov rozhoduje obecné zastupiteľstvo. Rovnako ide o výlučnú kompetenciu obecného zastupiteľstva.*
- f) článok 16 ods. 3 Zásad hospodárenia s finančnými prostriedkami obce Slovinky : *Prostriedky svojich **peňažných fondov** používa obec prostredníctvom svojho rozpočtu okrem prevodov prostriedkov medzi jednotlivými peňažnými fondmi navzájom a okrem prípadov, keď sa prostriedky **peňažných fondov použijú len na vyrovnanie časového nesúladu medzi príjmami a výdavkami rozpočtu obce v priebehu rozpočtového roka.** V tomto prípade nedošlo k vyrovnaní finančných prostriedkov na konci roka.*
- g) článok 21 Zásad hospodárenia s finančnými prostriedkami obce Slovinky : *Starosta obce je oprávnený schváliť rozpočtové opatrenia – povolené prekročenie výdavkov pri dosiahnutí vyšších príjmov obce do sumy 3 000,- € vrátane v jednej položke a Starosta obce je oprávnený schváliť rozpočtové opatrenia – viazanie rozpočtových výdavkov do výšky 3 000,- € vrátane v jednej položke. Starosta ma oprávnenie nakladať s finančnými prostriedkami obce prostredníctvom zmeny rozpočtu do výšky 3000 € avšak tu došlo k nakladaniu s finančnými prostrediam vo výške 79 833 €.*
- h) článok 28 ods. 1 Zásad hospodárenia s finančnými prostriedkami obce Slovinky : *Finančnou kontrolou sa rozumie súhrn činností, ktorými sa v súlade so zákonom č.357/2015 Z.z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov*

a osobitnými predpismi overuje: a.) splnenie podmienok na poskytnutie verejných prostriedkov, b.) dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami, c.) dodržiavanie hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti pri hospodárení s verejnými prostriedkami, d.) na účely finančného riadenia, dostupnosť, správnosť a úplnosť informácií o vykonaných finančných operáciách a o hospodárení s verejnými prostriedkami, e.) splnenie opatrení prijatých na nápravu nedostatkov zistených finančnou kontrolou a na odstránenie príčin ich vzniku. V tom prípade sa finančne operácia neoverila základnou finančnou kontrolou.

IV. ZÁVER

Vykonanou kontrolou bolo preverené dodržiavanie a uplatňovanie zákon 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov a Zásad hospodárenia s finančnými prostriedkami obce Slovinky. S ohľadom na výsledok kontroly možno konštatovať, že na úseku kontrolovanej oblasti došlo k vážnym nedostatkom. Napriek uvedenému nižšie uvádzam odporúčania.

V. ZOZNAM OPATRENÍ PRIJATÝCH NA NÁPRAVU ZISTENÝCH NEDOSTATKOV

Návrh správy zo dňa 16.06.2022 bol kontrolovaného subjektu odovzdaný dňa 16.06.2022, pričom v uvedený deň došlo aj k oboznámeniu povinnej osoby s obsahom návrhu správy.

Kontrolovaný subjekt prijme na nápravu zistených nedostatkov a ich príčin nasledovné opatrenia:

- použité finančne prostriedky rezervného fondu vo výške 79 833 € vrátiť na rezervný účet v zmysle platného uznesenia obecného zastupiteľstva
- dôsledne vykonávať základnú finančnú kontrolu v zmysle príslušného zákona
- dôsledne dodržiavať vlastne Zásady hospodárenia s finančnými prostriedkami obce Slovinky
- vyvodit' zodpovednosť voči zamestnancom zodpovedných za dané porušenie

V súlade s ust. § 22 ods. 4 písm. e/ zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite je kontrolovaný subjekt povinný najneskôr do 30.10.2022 splniť opatrenia prijaté na nápravu nedostatkov zistených vykonanou kontrolou.

V Slovinkách, dňa 16.06.2022

JUDr. Ing. Stanislav Kandrik, LL.M v.r.
Hlavný kontrolór obce Slovinky